

ยี่โถ (Oleander)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัด หนอนกินใบและกินยอดพืช ดึงปีกแข็งต่างๆ มด แมลงกัดกินใบ ในดอกมีสารที่สามารถ ดึงดูดแมลงวันทองได้

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำ ดอกและใบยี่โถปริมาณ 1 กิโลกรัม มาบดให้ ละเอียด แช่น้ำ 10 ลิตร เป็นเวลา 48 - 60 ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำไปฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงและหนอน หลายชนิด หรือนำใบและเปลือกลำต้นยี่โถปริมาณ 1 กิโลกรัม มาบดให้ละเอียด แช่น้ำ 10 ลิตร เป็นเวลา 30 - 60 นาที นำไป ฉีดพ่นมดที่อยู่ตามลำต้นของไม้ผลได้ หรือนำใบมาหั่นเป็นฝอย 100 กรัม คลุกกับเมล็ดถั่วเหลือง 2 - 3 กิโลกรัม สามารถเก็บ เมล็ดถั่วเหลืองได้นาน 6 เดือน โดยไม่มีแมลงศัตรูเข้า ทำลาย

สาบเสือ (Siam weed)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัด หนอนและเพลี้ยหลายชนิด

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำ ต้นและใบสาบเสือมาตากแดดให้แห้งแล้วบดให้ ละเอียดเป็นผง แช่น้ำโดยใช้อัตราส่วนผงสาบเสือ 100 กรัม ต่อน้ำ 2 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง นำสาร ที่ได้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชทุก 5 - 7 วัน

ง่า (Galangal)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัดด้วง งวงข้าว มอดแป้ง แมลงวันทอง

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำเหง้าข่าสดปริมาณ 500 กรัม หรือเหง้า ข่าตากแห้งปริมาณ 300 กรัม มาหั่นและบด ให้ละเอียด แช่น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำใช้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลง ศัตรูพืช หรือนำเหง้าข่า เมล็ดสะเดา และใบตะไคร้หอม ปริมาณชนิดละ 1 กิโลกรัม มาบดให้ละเอียดผสมกันแช่ ในน้ำปริมาณ 5 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำได้ สารสกัดเข้มข้น เวลาใช้นำสารที่สกัดได้ 1 ลิตร ผสมกับน้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช

ว่านน้ำ (Sweet flag)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัด แมลงกัดกินผัก ด้วงหมัดผัก หนอนกระทู้ ผัก แมลงวันแตง แมลงวันทอง ด้วงงวง ข้าง ด้วงเจาะเมล็ดถั่ว มอดตัวป้อม มอดข้าว เปลือก และแมลงในโรงเก็บเมล็ดพืช

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำเหง้า ว่านน้ำสดปริมาณ 50 กรัม มาบดให้ละเอียด แช่น้ำ ปริมาณ 4 ลิตร เป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือต้มในน้ำนาน 45 นาที กรองเอาแต่น้ำผสมสารจับใบ เช่น น้ำสบู่ หรือแชมพู ใช้ฉีดพ่น ป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชวันละ 1 ครั้ง เมื่อพบศัตรูพืช หรือนำ เหง้าว่านน้ำแห้งผสมกับเหง้าขมิ้นชันแห้งชนิดละ 1 กิโลกรัม บดให้ ละเอียด แช่น้ำปริมาณ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง กรอง เอาแต่น้ำฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงวันและหนอนกระทู้ในผักได้ หรือนำเหง้าแห้งมาบดเป็นผง คลุกเคล้ากับเมล็ดพันธุ์ในอัตราส่วน เมล็ดพันธุ์ 50 กิโลกรัม ต่อผงว่านน้ำ 1 กิโลกรัม สามารถป้องกัน และกำจัดด้วงเจาะเมล็ดถั่ว มอดตัวป้อม มอดข้าวเปลือก และแมลง ในโรงเก็บชนิดอื่นๆ ได้ หรือนำเมล็ดถั่ว ข้าวโพด หรือข้าว มาคลุก เคล้ากับน้ำมันหอมระเหยของว่านน้ำในอัตราส่วนเมล็ดพันธุ์ 150 กิโลกรัม ต่อน้ำมันหอมระเหยของว่านน้ำ 5 มิลลิลิตร ก่อนเก็บรักษา ในโรงเก็บ

หางไหลแดง (Tuba root)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันกำจัดแมลง ศัตรูที่ทำความเสียหายในโรงเก็บ ด้วงต่างๆ ตั๊กแตนป่าทังง่า มอดดิน หนอนกระทู้ หนอนกอข้าว

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้รากสดปริมาณ 200 - 300 กรัม นำมาทุบให้ เนื้อไม้แตก แช่น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 ชั่วโมง จึง กรองเอาน้ำไปใช้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช หรือหั่นราก หางไหลเป็นชิ้นเล็กๆ และทุบให้ละเอียด นำไปหว่านให้ทั่วในนาข้าว และทิ้งไว้นานอย่างน้อย 24 ชั่วโมง วิธีการนี้เหมาะสำหรับนาข้าวที่ ไม่มีปลาช่วยป้องกันกำจัดหนอนกอข้าว

พืชสมุนไพร

ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

ดร.เทิดศักดิ์ โทณลักขณณ์

สาขาวิชาวิทยาการสมุนไพร คณะผลิตกรรมการเกษตร

โทรศัพท์ 087-0878448 E-mail: th.thonnalak@gmail.com

สะเดา (Neem tree)

ประโยชน์ ใช้ได้ผลดีกับหนอนใยผัก หนอนชอนใบ หนอนกระทู้ หนอนกอ หนอนใย กะหล่ำปลี หนอนเจาะยอดคะน้า หนอนหนาม เเจาะสมอฝ้าย หนอนหลอดหอม และหนอนบู่ปอแก้ว

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำ เมล็ดแก่ปริมาณ 1 กิโลกรัม มาบดให้ละเอียด จากนั้นแช่น้ำ 20 ลิตร หมักทิ้งไว้ 24 - 28 ชั่วโมง จึงนำมาใช้ฉีดพ่น ป้องกันกำจัดแมลงหรือนำเมล็ดสะเดาแห้งที่ยังคงมีเปลือกหุ้มเมล็ด และเนื้อเมล็ดมาบดให้ละเอียด นำผงที่บดได้ปริมาณ 1 กิโลกรัม ใส่ไว้ในถุงผ้าขาวบาง แล้วนำไปแช่น้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 24 - 28 ชั่วโมง ใช้มือบีบถุงตรงส่วนของผงสะเดาเพื่อให้สาร Azadirachtin ที่อยู่ในผงสะเดาละลายออกมาให้มากที่สุด นำไปฉีดป้องกันกำจัดแมลง อาจผสมสารจับใบเพื่อให้สารจับกับใบพืชได้ดีขึ้น ใช้ฉีดพ่น 5 - 7 วันต่อครั้ง โดยเวลาฉีดพ่นควรทำในตอนเย็นจึงจะได้ผลดี เพราะสารนี้จะสลายตัวได้ง่ายเมื่อถูกแสงแดด

ยาสูบ (Tobacco)

ประโยชน์ ใช้ในการป้องกัน และกำจัดเพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดด เพลี้ยไฟ หนอนกอ หนอนกะหล่ำ หนอนชอนใบ หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนผีเสื้อ ตัวงมหัด กระโดด และไรต่างๆ

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้ใบยาสูบแห้ง ปริมาณ 1 กิโลกรัม แช่น้ำ 2 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง เวลานำไปใช้กรองเอาแต่น้ำหมักแล้วเติมน้ำลงไปอีก 60 ลิตร นำไปฉีดพ่น โดยหลังจากฉีดพ่นแล้ว 3 - 4 วัน จึงสามารถนำผลผลิตไปบริโภคได้

ตะไคร้หอม (Citronella grass)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ หนอนใยผัก ยุง เ็บ หมัด และแมลงสาบ ใช้ในการไล่แมลงวันทอง ตัวผู้ และขับไล่มอดข้าวเปลือก

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้ใบแก่สดผสมกับเหง้า ข่าสดและใบสะเดาสอดอย่างละ 1 กิโลกรัม นำมาผสมกันแล้วบดให้ละเอียด จากนั้นแช่น้ำ 10 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง เวลานำไปใช้กรองเอาเฉพาะน้ำปริมาณ 150 มิลลิลิตร ผสมกับน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช หรือนำใบตะไคร้หอม มาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วบดให้ละเอียดประมาณ 1 กิโลกรัม แช่น้ำ 10 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง จากนั้นกรองเอาแต่น้ำผสมสารจับใบ เช่น สบู่ หรือแชมพู ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช ส่วนน้ำมันหอมระเหยที่สกัดได้จากใบของตะไคร้หอมใช้ผสมกับน้ำมันหอมระเหยชนิดอื่นๆ เช่น ขมิ้นชัน วานิลลา ยูคาลิปตัส ลาเวนเดอร์ ฯลฯ ใช้ฉีดพ่นไล่ยุง เ็บ หมัดได้ดี

หนอนตายหยาก

ประโยชน์ ใช้เป็นสารป้องกันกำจัดหนอนกัดกินใบ และเพลี้ยอ่อน กำจัดเชื้อสาเหตุโรคพืช เช่น *Rhizoctonia solani* และ *Erwinia carotovora* รวมทั้งการกำจัดลูกน้ำยุง

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้รากสดปริมาณ 1 กิโลกรัม บดให้ละเอียดแล้วแช่น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง นำน้ำที่หมักได้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช

ขมิ้นชัน (Turmeric)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัด หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก หนอนหลอดหอม หนอนเจาะยอดคะน้า หนอนผีเสื้อต่างๆ ตัวงมหัด ตัวงวงข้าว มอดแป้ง มอดข้าวเปลือก แมลงวันเจาะต้นถั่ว แมลงวันทอง แมลงวันแดง และไรแดง

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้เหง้าแก่สด ปริมาณ 500 กรัม บดให้ละเอียด แช่น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง เวลาใช้กรองแต่น้ำฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช หรือใช้เหง้าแก่สดปริมาณ 500 กรัม บดให้ละเอียด แช่น้ำ 2 ลิตร เป็นเวลา 24 ชั่วโมง กรองแต่น้ำจะได้สารละลายเข้มข้น เวลาใช้นำสารละลายเข้มข้นนี้ผสมกับน้ำ 8 ลิตร ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดหนอนใยผัก หนอนหลอดหอม ได้ดี

ดาวเรือง (Marigold)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัด เพลี้ยกระโดด เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนใยผัก หนอนผีเสื้อ กะหล่ำ ตัวงปักแข็ง แมลงหริ่วขาว แมลงวัน ตักแตน ไล่เดือนฝอย

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำดอกดาวเรืองมาคั้น กรองเอาแต่น้ำจะได้สารเข้มข้น นำคั้นดอกดาวเรืองเข้มข้น 1 ลิตร ผสมน้ำ 10 ลิตร ก่อนนำไปใช้ฉีดพ่น ผสมน้ำสบู่หรือแชมพูเล็กน้อย เพื่อเป็นสารจับใบ

บอระเพ็ด (Heart-leaved moonseed)

ประโยชน์ ใช้ป้องกันและกำจัดหนอนกอ หนอนกระทู้ ใช้กำจัดโรคของข้าว ได้แก่ โรคตายพราย โรคยอดเหี่ยว โรคข้าวลีบ

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำลำต้นหรือเถาบอระเพ็ดปริมาณ 1 กิโลกรัม มาสับเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วทุบให้ละเอียด แช่น้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง นำน้ำที่หมักได้ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช หรือนำเถาบอระเพ็ดปริมาณ 5 กิโลกรัม สับเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วทุบให้ละเอียด แช่น้ำ 20 ลิตร นาน 2 - 3 ชั่วโมง แล้วนำน้ำที่ได้ไปฉีดพ่นในแปลงเพาะกล้า หรือนำเถาบอระเพ็ดปริมาณ 10 กิโลกรัม มาตัดเป็นท่อนๆ ขนาดประมาณ 3 - 5 นิ้ว หว่านในนาข้าวพื้นที่ 1 ไร่ หลังปักดำหรือหว่านข้าวแล้ว 1 สัปดาห์ และเมื่อข้าวอายุ 2 เดือน ใช้ควบคุมหนอนกอและหนอนกระทู้ข้าวได้ดี

พริกชี้หู (Bird chilli)

ประโยชน์ ผลสุกของพริกมีคุณสมบัติในการฆ่าแมลง ใช้ป้องกันและกำจัดหนอนผีเสื้อกะหล่ำ เพลี้ยอ่อน ตัวงวงข้าว ตัวงเต่า มด และแมลงไนโรงเก็บ

วิธีการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำพริกแห้งปริมาณ 100 กรัม ต้มในน้ำ 1 ลิตร ให้เดือด นำพริกมาตำให้ละเอียดแล้วนำไปละลายในน้ำที่ต้ม กรองเอาแต่น้ำและเติมน้ำเพิ่มไปอีก 20 ลิตร ก่อนใช้น้ำไปใช้ผสมสารจับใบ เช่น น้ำสบู่ แชมพู สามารถฉีดพ่นได้ทุก 7 วัน อย่างไรก็ตามความเข้มข้นที่ใช้ในพืชแต่ละชนิดแตกต่างกัน หากใช้ความเข้มข้นสูงเกินไปอาจทำให้เกิดใบไหม้ได้ จึงควรมีการทดสอบก่อนใช้

